

moedelijk ook nog in '46 viel het talrijke beheerders bijzonder moeilijk om ze in stand te houden – de publieke opinie had er geen bezwaar tegen dat de bedrijven en bedrijfjes van 'landverraders' volledig verliepen en vele rijksbureaus voor handel en nijverheid zagen het niet als een overheidsbelang om ze in stand te houden. Heel wat bedrijven en bedrijfjes (er zijn geen cijfers) werden dan ook opgeheven – ook werden ze wel, als ze dreigden ten onder te gaan, verkocht. Oorspronkelijk werd hierbij het in E 133 opgenomen voorschrift gevolgd dat bedrijven of bedrijfjes (of andere vermogensbestanddelen), als ze verkocht werden, dienden te worden geveild als zij een waarde hadden van f 10 000 of meer, maar met dat voorschrift ging het Beheersinstituut van eind '45 af geen rekening meer houden en dat leidde tot klachten van politieke delinquenten dat wat zij in een leven van hard werken hadden opgebouwd, toegespeeld werd aan allerlei relaties van functionarissen van het Beheersinstituut. In het algemeen trouwens waren de klachten van politieke delinquenten niet van de lucht – in de regel konden die overigens pas geuit worden wanneer die delinquent na zijn vrijlating had geconstateerd dat er van zijn inboedel *c.g.* zijn bedrijf of bedrijfje weinig over was. Dat van zijn inboedels veel was verdwenen, was niet de schuld van het Beheersinstituut – wèl werd het door die vrijgelatenen er aansprakelijk voor gehouden. Tot die ontevredenheid droeg de omstandigheid bij, dat, aldus het verslag van de werkzaamheden van het Beheersinstituut in de periode van 1 augustus '45 tot 31 december '46,

'vele middelmatige of kleine NSB-vermogens, zelfs bij een zo goed mogelijk beheer, tijdens de detentie van de eigenaar werden getroffen door rechtsherstel op in de oorlog aangekochte percelen, aanspraken van crediteuren . . . , hoge fiscale zekerheidsstellingen, verloop van klanten en relaties en het uitblijven van alle normale inkomsten uit eigen arbeid, terwijl wèl alimentaties aan gezinsleden moesten worden uitbetaald.¹ De hiertegenover staande gevallen, dat met beheerde bedrijven aanzienlijke winsten werden behaald . . . , kwamen natuurlijk niet aan de orde door klachten bij het Beheersinstituut. Gezien vanuit het standpunt van het personeel op het hoofdkantoor schijnt het intussen op sommige ogenblikken niet te boud te zeggen dat het er uitziet alsof iedere uit het kamp ontslagen delinquent zich reeds de volgende dag opmaakt om, al dan niet bijgestaan door advocaat of zaakwaarnemer, het Beheersinstituut eens de waarheid te komen zeggen.²

¹ Die alimentaties werden vastgesteld door de Vertegenwoordigers. Wij herinneren er aan dat de bemiddelde politieke delinquenten tot oktober '48 bovendien hun eigen detentie moesten betalen. ² 'Verslag van de werkzaamheden van het Nederlandse